Merethe Lindstrøm

Észak

POLAR KÖNYVEK

Fordította
Bangó Adrienn Lídia

Bangó Adrienn Lídia (1997) 2021-ben végzett az ELTE BTK skandinavisztika szakján, ahol elsősorban kortárs irodalommal és műfordítással foglalkozott. Az Eötvös József Collegium Skandinavisztika Műhelyének tagjaként Valdemar Langlet kultúraközvetítői munkásságát kutatta.

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez. Ez a kiadvány a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bárminemű felhasználásáért.

Merethe Lindstrøm

Észak

POLAR KÖNYVEK

This translation has been published with the financial support of NORLA

NORLA
NORWEGIAN LITERATURE ABROAD

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Merethe Lindstrøm: Nord /Forlaget Oktober as, Oslo 2017/
Copyright
© Merethe Lindstrøm, 2017
Hungarian translation © Bangó Adrienn Lídia, 2025
Published in agreement with Oslo Literary Agency

Kiadja a *Polar Egyesület*
Felelős kiadó és sorozatszerkesztő
az egyesület ügyvezetője: *Dériné Stark Zsófia*
Műszaki vezető: *Stark Gergely*
www.polarkonyvek.hu
polarkonyvek@gmail.com

A sorozatot *Kemény Zoltán* tervezte
A borítóképet *Borsódy Eszter* készítette
Nyomdai előkészítés: *Clarion Stúdió*
Nyomás-kötés: *Pannónia Nyomda Kft.*

A könyv alapanyaga felelős gazdálkodásból,
ellenőrzött forrásból származik,
amit az FSC (Forest Stewardship Council®) tanúsít.

FSC
www.fsc.org
FSC C017326

ISBN 978-615-5866-82-1
ISSN 1418-0243

Mirának

A fiú egy fán ült.

Azért vettem észre, mert felfelé figyeltem a lefelé helyett, botladozva járok, a fák fölöttem suttognak vagy integetnek a fénynek, és én elfelejtek a lábam elé nézni. A fiú a fán csak egy arc volt, a többi része egyenetlen táj, néhány rongydarab, egy pár csizma, csontokra feszített bőr. A fa alatt az út üres, ahogy a földek és a hegyoldal is.

Ki tudja, mit csinált odafent. Kit érdekel. Én is csak néhány darabja vagyok önmagamnak, egy pár szem és fül és láb, vagy annál is kevesebb, csak az út számít. Megyek és megyek, északra tartok a földeken keresztül, erdei ösvényeken, széles földutakon, ahol a kutya, ha tudna, előttem szaladna. A tél úgy tekeredik a tájra, mint egy mocskos, elhasznált rongy. Napok óta nem láttam semmit, a kutyát sem. Csak a fiút a fán. Nem válaszolt, amikor felkiáltottam neki, csak bámult rám. A fája elszürkült, akár hamuból is lehetett volna, és a hideg lerágta a legtöbb ágát, csak a legnagyobbakról hámlottak még durva kéregdarabok. A fiú szorosabban kapaszkodott a törzsbe, nem akart lejönni, úgy tett, mintha csak azért mászott volna fel, hogy körülnézzen. Érezhette, hogy ostobaság egy fán lakni, ahol az egész völgy láthatja. Inkább a domboldalon kellett volna búvóhelyet keresnie, mert továbbra is jártak a repülők, az

éles sziluettek kövér hassal, teli belekkel tartottak az ég felé, és a hegy oldalára ürítettek. A tél során letarolták a fákat, szétszaggatták és kilyuggatták a lejtőt.

Belerúgtam a porba és odébb mentem pár lépést, azt kiabáltam, hogy van nálam ennivaló, adok neki, és ha kérdezte volna, bevallottam volna az igazat: néhány gyökérről és egy kenyércsücsökről beszélek. De a fiú nem tűnt éhesnek. Végül ráuntam az ágak közti csendes jelenésre, a fa törzsére pisáltam, és néztem, mi folyik végig rajta, már nem hasonlít vizeletre, inkább valami növény nedvére vagy a kutya szeméből csorgó váladékra, a kutya egyébként már nincs velem. A fának szája is volt, egy öklömnyi sötét lyuk, a folyadék egy része belecsorgott. Újra rátaláltam az útra, magától jött a ritmusa, húzta a lábamat. Megfordultam és láttam, hogy a fiú lemászott a fáról, és az eldobott kenyércsücsök fölé hajolt. Valahányszor hátranéztem ezután, ott volt mögöttem. Követett. Pont úgy, ahogy a kutya szokott, és éppen olyan rühes volt ő is.

Az északra vezető utam első napjaiban észrevettem a jeleket: a sűrű mohát egy-egy farönkön, egy-egy kidőlt kerítésoszlopot vagy madártetemet. Kavicsokat szórtam magam mögé, hogy emlékezzem, merről jöttem, mint ahogy a gyerekek teszik a mesékben, hogy el ne tévedjenek a sűrű erdőben. Minden nap zsebre tettem egy gallyat, de ez sem segített, a napok összemosódtak, képtelenség volt különválasztani őket, sokuk olyan szürke és súlyos volt, mint az éjjelek, míg néhány éjszaka különösen ragyogó fénnyel tartott ébren. Korábban, amikor még a többi fogollyal együtt hosszú menetre kényszerültem, szintén nem különböztette meg semmi a nappalokat az éjszakáktól, de emlékszem egy nőre, aki a menetoszlopom mellé ért, fehér haján kendőt viselt, világoskék kötényt hordott és mindkét karján egy-egy nagy kosarat cipelt, mosolygott és odabiccentett mindenkinek és senkinek, olyan gyorsan ment, hogy hamarosan megelőzte az élen haladókat, derűsen, mintha csak éppen együtt kirándulnánk az erdőben. Az idő kitisztult, az őrök vidáman rákiáltottak a nőre, füttyögtek és hirtelen jókedvük kerekedett, és mi többiek is összeszedtük magunkat, néhány percre mi is elfelejtettük, hogy mik vagyunk, hogy éppen trágyaként töpörödünk össze az út szélén, én esküdni mertem volna, hogy friss kenyér, kolbász és sajt illatát érzem; elhaladtunk egy

ablak előtt, ahonnét mintha valami kávéhoz hasonló aroma szállt volna felénk. A távolban egy dalt doboltak, hogy tartsuk a helyes ritmust, mi és a nyomorult lábaink, legalábbis később ezt gondoltam. De természetesen nem kirándulni voltunk az erdőben, a nő pedig csak ment és ment. Nem tudom, hova lett, a kötényével és a két kosarával és az étel illatával, akárhogy is igyekeztünk, nem sikerült lépést tartanunk vele.

Csak megyünk és megyünk, a fiú mindig három lépéssel mögöttem. Amikor megfordulok, sosem lehetek biztos benne, hogy ott lesz, rosszul hallok, mióta egy őr fülön vágott, soha nem felejtem el az arcát, üvöltött és ordított, miközben én csak tántorogtam és egy szép, halk hang csengett a hallójáratomban, egy harmonika billentyűi. A fiú mindig az út néma oldalán halad. Nem olyan kicsi, mint hittem, de nem is nagy, nyomorult egy jószág, fel tudnám lökni, ha arra kerülne sor. A combjáig lerángatta mocskos pulóverét, rövidre nyírt haja fémesen csillog, amikor rásüt a nap, de megfeketedik, amikor egy bokor alá bújunk az eső elől. Akkor rám néz. Tudom, hogy nézek ki, ha elmegyek egy elhagyatott ház ablaka előtt, magam sem ismerek rá a benne tükröződő kísértetre, muszáj mindig megállnom és szemügyre vennem. A vállam egy girhes kecskéé, ujjaim csontos vénemberujjak. Nemrég volt a születésnapom. Útközben töltöttem be a tizenhetet, aznap, amikor a fiút találtam.

Nem tudom, a fiú hány éves, ha belegondolok, ő is egy kiéhezett szörnynek néz ki, talán pár évvel fiatalabb nálam, nekem is fiatalabbnak kellene lennem, valahol mélyen bennem ott ragyog a fiatalság, de nem jut el a tagjaimig, már a gondolataimig sem. A fiú a szájában egy kővel alszik, éhes lehet, azt mondom neki, nem

kellene egy kővel a szádban aludnod. Még a torkodon akad. Összeráncolt homlokkal gondolkozik, nem lesz gond, azt mondja, nem alszik ő olyan mélyen. A kő szürke nyelvként tűnik el vékony arcában. Hamarosan odaérünk, ahol az erdő bezárul, és minden sűrűbben nő. Szeretem az ilyen erdőket, átölelnek valamit, a fák őrzik a mélyét, és minden csendes. A fiú egyébként nem beszél sokat, kíméli a hangszálait. De én láttam már embereket, akik egy szót sem szóltak, mégis elvesztették a hangjukat. A fiú kiszáradt, sovány, reggel biztosra veszem, hogy elszáradt, és a szél felkapta és elfújta, vagy talán én lélegeztem be anélkül, hogy észrevettem volna, és belém fészkelte magát, mint az út pora. Akkor aztán nem szabadulhatok tőle. Mindig csiklandozni fogja a légcsövemet, amikor levegőt veszek. De aztán felébredek, és még megvan.

Talán az egyik messzi keleti faluból származik, talán nem, mindenesetre úgy beszél, mint az ottaniak. Minden bizonnyal menekült ő is, most, hogy a háborúnak majdnem vége és felszabadítók kopogtatnak az ajtókon, hogy megszabadítsák az embereket a házuktól és a vagyonuktól. Egyesek azt beszélik, hogy a még messzibb keletről érkezett katonák maradni akarnak, hogy lecsapnak a földre, a folyókra, a házakra és a lányokra. Nem csoda, hogy a fiú eljött onnét. Egy nap egyszerűen felkerekedett, elment, amilyen messzire csak bírt, aztán felült egy fára.

Te hova mész, kérdezi. Azt válaszolom, hogy északra. Azt mondja, hogy miért északra, mintha kérdés lenne, ott van az otthonom, válaszolom. Látom, hogy nem érti, vagy talán csak nem emlékszik, hogy létezik olyan, hogy otthon, elfelejtette délt, északot, keletet és nyugatot is, de honnét tudod, merre van, kérdezi, tágra nyílt szemmel, az egész arcával kérdez. Előveszem az iránytűt, csillog, ragyog a napfényben, és a fiú szeme még nagyobbra nyílik, de nem mond semmit. Hát ő hova tart? Vállat von, hosszú nyaka kilóg a pulóveréből, egyenetlen porréteggel borított szürke csatorna.

A fiú rám szegezi a tekintetét, az iránytűre, a hátamra, ahhoz hasonlót még nem látott, de annyira nem va-

gyok torz, hogy elfordítsa a tekintetét. Aki először látja a hátamat, egy buckához hasonlítja, amelyet az ember talán a tekintetével is kisimíthat, kisebbíthet, megjavíthat. Nem tehetek róla, hogy az emberek megnézik vagy megbámulják, talán ők sem tehetnek róla. Viselem a hátamat, vagy az visel engem. Lehajolok és megvakarom a térdemet, hogy a fiú kibámészkodhassa magát. Aztán megkérdezem, hogy esetleg látott-e egy kutyát a környéken, egy kutyát, mondjuk, egy barnásszürke, ronda korcsot. Megrázza a fejét vékony nyaka végén.

A kutyára gondolok, régóta nem láttam, biztosan elveszett. De követhetett, a kutyák bárhová eltalálnak, addig futnak, amíg össze nem rogynak, és némi pihenés után tovább futnak. A kutyára gondolok, a szemére, amikor várt. Tudom, mit mondott. Egy ideje elhagytuk az utat és egy sáros, sekélyes árkot taposunk, van itt egy völgy, az erdő a rét alá süllyedt, és a túloldalon, ahol kitárulkozik az erdő, mezők terülnek el. De jobban érezzük magunkat a fák között, az ágak átölelnek minket, a hónaljukban mókusok és kövér baglyok bujkálnak, és a sötétben a csillagok fémforgácsoknak tűnnek az égen, lyukakat szakítanak az éjszakába, fénylő alagutakat fúrnak. Az éjszaka nem több, csak egy szétszaggatott takaró. A fiú a karjával köröz útközben, fázik, mert csak egy vékony réteg bőr választja el a külsejét a belsejétől, a hasa olyan sima, mintha papírból lenne. Több minden kéne, hogy összetartsa, hogy óvja a zsigereit, valami vastagabb, erősebb és szívósabb a bőrnél.

Nem kérdezi, miért fordulok meg és kémlelem a már megtett utat, néhány nap elteltével már a lapockámat

sem bámulja, inkább a bőrömbe vésett jelet nézi, amit a menetelés előtt kaptam, most már egy seb, a fiú akkor nézi, amikor azt hiszi, nem veszem észre, és amikor rajtakapom, elfordul. A tetováló sietett és hibázott, vagy talán csak valami szépet akart alkotni, a számok túl közel kerültek egymáshoz és összeálltak egy fává. Talán belefáradt a számsorokba, a fájdalomba, amit a gyűjtőtábor bejárata előtt látott az arcokon, mielőtt úgy hajtottak ki minket, mint egy csordát. Nekem sikerült elszakadnom a menettől, elestem, amikor nem kellett volna. Akik elestek, nem élték túl, ott bomlottak el, ahol földet értek. Igaz, én túléltem. Elmesélhetem a fiúnak, ha kérdezi. A fakó, kemény föld fénylett alattam, és nem zuhanásnak éltem meg, hanem mintha futottam volna, mintha még alattam lett volna a lábam és futottam volna, éppen akkor értem földet, amikor kinyújtottam őket, mintha így futottam volna az úton. A testemnek saját hangja volt, gyengéd hangja, énekelt és zuhant, és a föld jajgatott és sikoltott.

Több heti menetelés után nem csak én estem el, egy raj voltunk, mozgó fekete raj. A parancsnok előrement, hogy kedvetlenül elkiáltson egy parancsot, már nem hittük el neki. Néhányan felkászálódtak, mások arccal lefelé feküdtek, mintha elaludtak volna, és maradhattak, az aszott szerencsétlenek gyökeret ereszthettek. A kiabáló férfi megragadta és újratöltötte a fegyverét, bizonyára sietett a következő emberhez, mert még egy lövés hallatszott. Hallottam, hogy közeledik, hallottam a lépteit a lövések között, néhányan halkan kiáltottak, mások összeestek, gombaszerűséggé váltak az árokparton, vagy pont hogy lábra álltak, de behajlított térdekkel, mintha ülnének, összehajtogatott asztalokká vagy székekké váltak. Vagy egymás után becsukott könyvekké. Én vártam. Nem maradtak gondolataim, várakozás közben nincsenek gondolatok. A földbe csapódtam, a dörrenés nem a fegyverből jött, hanem valahonnan máshonnan, földet láttam és szilánkokat mindabból, amit elpusztítottak a völgy túloldalán. Csend lett körülöttem. Amikor felébredtem, egyedül voltam, senkit nem láttam, az élők már továbbálltak.

Talán órák is elteltek így, kinyitottam a szememet, inkább éreztem, mint láttam a fényt, bennem is úgy ragyogott, mint kint, a retinám mögött vibrált. Fölöttem az ég

színehagyott vászonként lógott, nem nyújtott menedéket, a világ szélén feküdtem a sötétségben, körülöttem fák álltak. Akadt időm gondolkodni, mert az esés utáni pillanatban egyre csak a zuhanást éreztem, a földet érést még nem. És azután, ahogy ott hevertem, észrevettem, hogy az órákkal együtt változik a nap, láttam magamat szaladni, emlékeztem, hogy egyszer bennem is volt erő. Egykor futkározós fiú voltam, le az utcán, keresztül a mezőn. Felbámultam az ég darabjaira, a föld hideg volt, havat ígért. A testem, már ami a hetekig tartó erőltetett menet után megmaradt belőle, semmi mást nem érzett, ezért lehetett olyan, mintha még mindig a levegőben lennék, lebegnék, azon gondolkodtam, minek is futkároztam akkor régen, sehova nem kellett sietnem, csak az azóta eltűnt utcák vártak rám.

Egy pár bakancs állt meg előttem. Akár magukban is lehettek volna, nem valaminek a részeként, nem valakinek a lábára húzva, nem egy emberen, csak egy pár elnyűtt bakancs és egy madártoll a bőrhöz erősítve. Egy trombita hangja terült szét, talán bennem szólt vagy akár a föld alatt, áthatóan és tisztán. Kinyitotta a fülemet, megrezegtette a bőrömet. Nem számított, mit akarnak az ismeretlen bakancsok, mindig véges számú procedúra, pontosan meghatározott protokollok közül lehet választani. Vártam az ítéletre: Ó, kelj már fel, te szarcsimbók, és szedd a csontos lábadat, különben kinyomom a szemedet. Vagy: *Ennek uszonyai vannak és csak vergődik, valami nyomorék, semmire nem jó, talán az orvos örülne neki, az gyűjti a defekteseket.*

Két arc jelenik meg a fekete keretben, egyikük sem szól. Az éjszaka elfoglalta a helyét és felállította a díszletét, a fák megnőttek, az arcok közelebb jöttek. A bakancsok még mindig előttem álltak, mellettük egy puskatus ereszkedett a földre, és egy fegyver csövében folytatódott. A másik végében minden bizonnyal ott várt a golyó. Nem hunytam be a szememet, azután nem, hogy végre sikerült kinyitni őket, amúgy sem volt semmi különbség sötétség és sötétség között, csak egy vékony hártya, a távolabb álló, lélektelen házak egyikének laza fala. Végeztem a várakozással. Gondolatok nélkül nem volt idő, repültem, felemelkedtem a föld fölé, kemény fapadlón landoltam. Egy másik, kevésbé szerencsés fogoly kabátját terítették rám, újra lecsukódott a szemem, miközben a talicska elindult. Mellettem valami neki-nekicsapódott a szilánkos fának, valahányszor a kerekek döccenőn hajtottak át, a valaminek szeme volt és nézelődött, ide-oda gurult, egy testet keresett, aminek a részévé válhat. Talán inkább csak egy kerek kő volt, egy káposztafej, és aztán megérkeztünk.

Utószó

Egy mindössze tizenhét éves fiú gyalog indul haza idegen országból. Nincsen semmije, csak egy iránytűje, amelytől azt reméli, hogy visszavezeti szinte mitikus magasságokba emelt szülőföldjére; és egy nála pár évvel fiatalabb útitársa, aki soha nem hallott még erről a bizonyos Északról, és néha úgy tűnik, nem is hisz benne.

Az eredeti nyelven 2017-ben megjelent *Észak* Merethe Lindstrøm kilencedik regénye, egyedi hangú, rémálomszerű bolyongás egy háború utáni Európában. Az olvasó számára hamar egyértelművé válik, hogy a névtelen főszereplő nem csak fizikai értelemben keresi a helyét a világban: a hosszú, kimerítő vándorlás során folyton visszakanyarodik ahhoz a kérdéshez, hogy ki is ő, és mennyi maradt meg abból, aki az elhurcolása előtt volt. A szöveg minden szinten az ő széttöredezettségét tükrözi: rövid, zaklatott epizódokban ugrál múlt és jelen, álom és ébrenlét között.

Régi kliséje a műelemzéseknek, hogy az, amit egy szerző nem mond ki, éppen olyan fontos, ha nem fontosabb, mint amit kimond. Merethe Lindstrøm mesterien válogatja meg, hogy mit ír le és mit hagy kimondatlanul: a főszereplő szubjektív belső valósága uralja a szöveget, a regény meg sem próbál földrajzilag, történelmileg hiteles lenni, sőt: felmerülhet a kérdés, hogy vajon

tényleg a második világháborúról olvasunk-e, ahogyan azt olyan sok elem sejteti; éppen olyan könnyen elképzelhetjük, hogy egy alternatív történelemben, egy sötét jövőben vagy egyenesen egy kísértethistóriában járunk. Egy-egy szóból, (fiktív) helységnévből derül csak ki, hogy a szereplők német nyelvterületen járnak, az őket körülvevő világ viszont lázálomszerű, nyomasztó, a kontúrjai elfolynak. A keresztény templomot kerülő, sötét hajú, kannibalizmussal vádolt család egyszerűen „az ismeretlenek", az elhurcoltak azok, akik „különböznek", az idealizált régi otthon pedig mindig csak „észak".

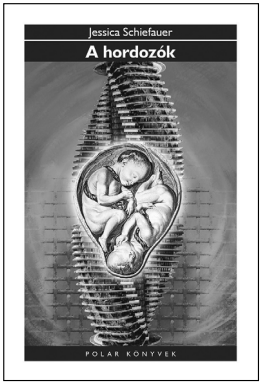
A háttérhez hasonlóan folyik el és esik szét a főszereplő is, hol gyerekes, hol koravén, bizonyos helyzetekben mélyen megérti az őt körülvevő világot és az emberi természetet, máskor viszont a látszólag legegyszerűbb következtetéseket sem vonja le. Mindenki, akivel érintkezik, egyszerre nagyon is valóságos, traumatizált túlélője a háborúnak, és furcsa, szimbolikus alak, akinek nem is kéne ott lennie, legyen szó akár a fán talált fiúról, a faluja szőnyegbombázását egyedüliként túlélő kislányról, vagy az országot rendíthetetlenül járó vándorszínészekről. Éppen ez az állandó kettősség, a külső és a belső közti határok elmosása, a valóság és a lelki világ folyamatos egymásra hatása teszi izgalmas, rétegzett olvasmánnyá ezt a regényt.

Merethe Lindstrøm 1963-ban született Bergenben. Húszévesen debütált íróként *Sexorcisten og andre fortellinger* című novellaskötetével, és az azóta eltelt több mint negyven évben igazán figyelemre méltó életművet ho-

zott létre. Eddig megjelent tizenegy regényével és kilenc novellaskötetével komoly érdeklődést váltott ki mind hazájában, mind külföldön. Legismertebb a 2011-es *Dager i stillhetens historie* (Csenddé vált napok, ford. Pap Vera-Ágnes, Noran Libro Kiadó), amely elnyerte az Északi Tanács Irodalmi Díját, a teljes szerzői életművet pedig 2012-ben Amalie Skram-díjjal ismerték el.

Merethe Lindstrøm elsősorban az önmagukat kereső emberek közti törékeny kapcsolódásokról, az elhallgatásról és a múlt feldolgozásáról ír, az *Észak*ban is megfigyelhető minimalista, a kulcsfontosságú fordulatokat csak sejtető elbeszélés a kézjegyévé vált.

Bangó Adrienn

Jessica Schiefauer: A hordozók

A hordozók című regény a jövőben játszódik, és egy olyan férfiellenes női társadalmat mutat be, amely egy férfiak által terjesztett világjárvány következtében alakult ki. Az új társadalom alapvetően antikapitalista, tőkeellenes, kollektivista, másrészt viszont környezettudatosság jellemzi, ezért ebben a világban nagy gondot fordítanak a Föld energiakészletével való tudatos gazdálkodásra, megtiltják az állatok fogyasztását és fosszilis energiák fölhasználását. *A hordozók*ban megjelenik a kommunizmus és a nácizmus társadalmára jellemző kirekesztés, félelemkeltés, propaganda, elnyomás, bűnbakképzés, eugenika. Ennek a poszthumán állapotnak az eredménye, hogy bár a nők a – kísérleti alanyként „tenyésztett" és rezervátumban tartott – férfiak nélküli társadalmukban is boldogulnak, ugyanakkor éppen a mesterséges megtermékenyítések gyakori eredménytelensége és a gyermekvállalás elutasítása kérdőjelezi meg a fennálló kirekesztő ideológia fenntarthatóságát, életképességét...

A Polar Könyvek sorozat kötetei kedvezményes áron megrendelhetők
a kiadó honlapján: www.polarkonyvek.hu

Merethe Lindstrøm

Észak

Foto: André Løyning

Merethe Lindstrøm 1963-ban született Bergenben. Húszévesen debütált íróként, és azóta nemzetközileg elismert íróvá vált. 2011-ben elnyerte az Északi Tanács Irodalmi Díját, 2012-ben Amalie Skram-díjat kapott. Az *Észak*ban is megfigyelhető minimalista, a kulcsfontosságú fordulatokat leginkább csak sejtető elbeszélésmód a kézjegyévé vált. A regény története egy rémálomszerű bolyongás a háború utáni Európában. Az olvasó számára hamar egyértelművé válik, hogy a névtelen főszereplő nem csak fizikai értelemben keresi a helyét a világban: a hosszú, kimerítő vándorlás során folyton visszakanyarodik ahhoz a kérdéshez, hogy ki is ő, és mennyi maradt meg abból, aki az elhurcolása előtt volt. Minden szereplő egyszerre nagyon is valóságos, traumatizált túlélője a háborúnak, és ugyanakkor furcsa, szimbolikus alak, akinek nem is kéne éppen ott lennie, ahol van. Ez az állandó kettősség, a külső és a belső közti határok elmosása, a valóság és a lelki világ folyamatos egymásra hatása teszi izgalmas, rétegzett olvasmánnyá a könyvet.

„Megnézhetem, kérdezi a fiú. Felemelem az iránytűt a zsinórjánál fogva, habozok, mielőtt óvatosan a tenyerébe ejtem, olyan, mint egy egér, ezüstteste köré tekeri a farkát. A fiú becsukja és újra kinyitja, a gyereket a csípőjén tartja, miközben megcsodálja a gravírozást és a rezgő kis tűt, amely fölötte mozog, de soha nem éri el. Honnét van iránytűd, kérdezi. Megsimogatja a domború üveget, a fedél repedését, az üres tengert, ahol a tű rezeg és irányt vált. Azt mondom, hogy egy barátomtól kaptam, és a fiú egyenesen felnéz rám, minden bizonnyal azt gondolja, hazudok. Kicsit megforgatja az iránytűt, hagyja, hogy a tű megtalálja az utat, és újra megtapogatja az üveget. Mi van, ha hibás, kérdezi. Az nem lehet, válaszolom. Ez egy iránytű.”

Részlet a regényből

4850 Ft

9 786155 866821

www.polarkonyvek.hu

POLAR KÖNYVEK